

SĂNĂTATEA REPRODUCTIVĂ CONTEMPORANĂ ȘI IMPACTUL ACESTEIA ASUPRA NATALITĂȚII ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Natalia Cauș¹, Cătălin Cauș²

¹USMF „Nicolae Testemițanu”, Disciplina de Obstetrică și Ginecologie, doctorandă

²USMF „Nicolae Testemițanu”, Disciplina de Obstetrică și Ginecologie, doctor în științe medicale, conferențiar universitar

Cuvinte-cheie: sănătatea reproducerii, natalitate, demografie

Introducere

În ultimii ani, Republica Moldova se confruntă cu o problemă gravă legată de scăderea natalității, generând o adevărată criză demografică ce se resimte cu fiecare an tot mai acut în societate. Depopularea satelor și orașelor, creșterea ratei de imigrare a populației băștinașe și un nivel ridicat al șomajului social agravează și mai mult situația economică a Republicii Moldova și incapacitatea de a restabili demografia de altă dată.

Scopul acestui studiu este de a conștientiza cauzele scăderii natalității în Republica Moldova și de a identifica modalități de prevenire a fertilității precoce (sub 18 ani) și a fertilității târzii (după 40 de ani).

Materiale și metode

Pentru realizarea acestui scop, s-au analizat informațiile din ultimii ani disponibile pe portalurile online PubMed și Elsevier, precum și literatura de specialitate în limba română și tezele de doctorat relevante.

Rezultate

Nașterile la minore reprezintă o problemă de educație sexuală, evidențiind incapacitatea sistemului educațional și sanitar, împreună cu familia, de a preveni sarcinile la adolescente sub vârsta de 16 ani în țara noastră. Această situație a fertilității precoce necesită o abordare complexă, care să includă nu doar aspecte economice, prin programe de prevenție a sarcinilor la minore, ci și o educație adecvată despre sănătatea reproductivă începând de la nivelul școlilor, liceelor și colegiilor. De asemenea, este important să se promoveze o strategie națională care se încurajeze nașterile după vârsta de 18-20 de ani. Pe de altă parte, o altă provocare a societății moderne o reprezintă tranziția spre o fertilitate târzie, după vârsta de 40 de ani. Această tendință de a amâna rolul de părinte a condus la o creștere a ratei de infertilitate, deoarece multe cupluri au încredere absolută în tehnicile de reproducere umană asistată pentru rezolvarea problemelor de fertilitate. Cu toate acestea, o parte dintre cuplurile din această categorie de vârstă avansată (↑40 de ani) se pot confrunta cu dificultăți în a concepe un copil biologic și pot avea nevoie de programe de fertilizare *in vitro* cu celule donate și/sau de servicii de maternitate surrogată. Factori biologici precum scăderea cantitativă și calitativă a ovocitelor la femei după vârsta de 30 de ani, precum și modificările biologice ale parametrilor spermogramei la bărbați în decada a patra de viață, care se caracterizează prin forme patologice ale spermatozoizilor și scăderea numărului, mobilității și capacității de fecundare spontană, pot afecta capacitatea de a concepe un copil pe cale naturală. Lipsa conștientizării vârstei biologice în rândul cuplurilor, promovarea conceptului „anti-aging” (persoană fără vârstă = încetinirea îmbătrânirii), cunoașterea progresului tehnologic în domeniul reproducerii umane asistate favorizează și întrețin conceperea copiilor la vârste mai înaintate, având repercusiuni asupra natalității în țară. Întârzierea căsătoriei și amânarea maternității la femei sunt alimentate de conflictele interpersonale legate de aspirațiile profesionale în carieră, stabilitatea financiară proprie și participarea activă pe piața muncii. Aceste aspecte constituie una dintre problemele contemporane ale societăților industrializate, ceea ce a dus la scăderea demografiei globale în ultimii 30 de ani. Schimbările în structura nașterilor în funcție de vârsta mamei care au avut loc au influențat semnificativ rata totală de fertilitate în Republica Moldova. Astfel, apogeul fertilității în prezent este concentrat în grupul de femei din decada a treia de viață. Este evident că îmbătrânirea populației și dorința de a concepe la vârste mai avansate sunt determinate de factori economici, sociali, educaționali, sanitari, culturali etc. Valorile fundamentale ale întemeierii unei familii sunt strâns corelate cu siguranța în ziua de mâine, bunăstarea și echilibrul social, schimbând prioritățile comportamentale ale tinerilor.

Concluzii

Republica Moldova poate face față crizei demografice concentrând-se nu doar pe creșterea numărului populației, ci și pe îmbunătățirea calității vieții cetățenilor săi. Țările înregistrează succese economice și demografice atunci când investesc în educație și în sănătatea reproducerii populației acestora.